

Αριθμ. 36 / 9 / 2011

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Υπηρεσιών και Προμηθειών στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2009/81/EK – Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας».

A. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου: α) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά τον προγραμματισμό, τη σύναψη και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, γ) μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η Οδηγία 2009/81/EK και γ) ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του ανωτέρω Υπουργείου.

I. ΜΕΡΟΣ Ι

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τον προγραμματισμό των συμβάσεων, τα αρμόδια προς τούτο όργανα και τη διαφάνεια των σχετικών διαδικασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1.α. Ορίζεται ότι, η έγκριση του συνολικού προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ), στο πλαίσιο της δομής δυνάμεων, η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου (15ετους) Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού, η κατάρτιση και επανεξέταση του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού και η έγκριση της ενεργοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων, διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 72-76 του ν.3883/2010.

β. Με τη διαδικασία του άρθρου 76 του ν.3883/2010 μπορεί να εντάσσονται επιπροσθέτως στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού και ταυτοχρόνως να ενεργοποιούνται

υποπρογράμματα που είναι κατεπείγοντα ή κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς αμυντικούς λόγους, στο πλαίσιο του συνολικού προϋπολογισμού του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος.

(άρθρο 1)

2. Η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις προβλεπόμενες στα άρθρα 72-75 του ν.3883/2010 αρμοδιότητες, σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του Μακροπρόθεσμου και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Αμυντικού Υλικού, τηρουμένων των διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής. Επίσης, η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του προς ψήφιση νόμου.

(άρθρο 2)

3.a. Προβλέπεται ότι, για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των ΕΔ και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, των ΕΔ και για την επιστράτευσης ή πολέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μίας εγχώριας τεχνολογικής – βιομηχανικής βάσης σε συγκριμένους στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφαλείας.

β. Οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων, καθορίζονται και εξειδικεύονται, στο πλαίσιο της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και της Εθνικής Στρατιωτικής Στρατηγικής, από την Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική, η οποία εγκρίνεται από το ΚΥΣΕΑ (Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας), με την προβλεπόμενη διαδικασία.

(άρθρο 3)

4. Οι συμβάσεις για την εν συνεχείᾳ υποστήριξη (FOS) συνάπτονται σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρο 4)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

1. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των ΕΔ, στο πλαίσιο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου

2.a. Διατηρούνται σε ισχύ, οι διατάξεις των άρθρων 13, 15, 16, 17 και 18 του ν. 3433/2006 που αφορούν στα συλλογικά όργανα πραγματοποίησης των προμηθειών των ΕΔ και τις αρμοδιότητες που ασκούν. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν εφαρμόζονται κατά το μέρος που αναφέρονται σε Εγχώρια Βιομηχανική Συμμετοχή, Ελληνική Προστιθέμενη Αξία και Αντισταθμιστικά Ωφελήματα

β. Στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, συγκροτείται Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή με τις οριζόμενες αρμοδιότητες.

γ. Με π/δ/γμα μπορεί να τροποποιηθεί η συγκρότηση, ο τρόπος επιλογής και οι αρμοδιότητες των μελών των συλλογικών οργάνων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρα 5-7)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

1.α. Θεσπίζονται κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των ΕΔ, κατά τη σύναψη συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών, και προβλέπονται οι πειθαρχικές ποινές, στην περίπτωση παράβασης των κανόνων αυτών (έγγραφη επίτηλης, πρόστιμο, προσωρινή παύση κ.λπ.).

β. Θεσπίζονται, επίσης, οι κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς.

γ. Σε περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις οριζόμενες υποχρεώσεις και απαγορεύσεις και δεν θεραπεύσουν αυτή την παραβίαση εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δικαιούται να τους κηρύξει έκπτωτους ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού 10%, κατ' ανώτατο όριο, επί της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχουν συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.

(άρθρα 8 – 9)

2.α. Επιβάλλεται, η υποχρέωση στην αναθέτουσα αρχή, να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης, ειδική ρήτρα ακεραιότητας, βάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων, δεσμεύονται ότι, σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης, δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά κ.λπ.

β. Σε περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις κατά τα ανωτέρω υποχρεώσεις και απαγορεύσεις, επιβάλλονται, με υπουργική απόφαση, οι ακόλουθες κυρώσεις:

- εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία έτη,

- εφόσον έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας τουλάχιστον για τρία έτη.

γ. Οι προβλεπόμενες υποχρεώσεις και απαγορεύσεις ισχύουν, αν ο οικονομικός φορέας είναι κοινοπραξία, για όλα τα μέλη αυτής, και αν αυτός χρησιμοποιεί υπεργολάβους ισχύουν και για τους τελευταίους. Ομοίως, σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω υποχρεώσεων και απαγορεύσεων, επιβάλλεται, μεταξύ άλλων, ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10% κατ' ανώτατο όριο, επί της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συναφθεί με την αναθέτουσα αρχή. (άρθρο 10)

3.a. Ορίζεται ότι, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, με δικές της δαπάνες, να αναθέτει σε ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία την επιθεώρηση και τον έλεγχο όλων των συμβατικών σχέσεων και πληρωμών των οικονομικών φορέων ή των νόμιμων εκπροσώπων τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων, με τους υπεργολάβους, προμηθευτές τους και παρόχους υπηρεσιών ή οποιονδήποτε τρίτο σε σχέση με την ανατεθείσα σύμβαση, κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης που κοινοποιείται σε αυτούς.

β. Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να διευκολύνουν τη διαδικασία του ελέγχου και να διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές της αναθέτουσας αρχής έχουν πλήρη και άμεση πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που τους ζητείται και που βρίσκεται στην κατοχή ή τον έλεγχό τους.

γ. Εάν οι οικονομικοί φορείς αρνούνται, παρεμποδίζουν με οποιονδήποτε τρόπο ή δυσχεραίνουν τον προαναφερόμενο έλεγχο και τις έρευνες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται είτε να τους κηρύξει έκπτωτους, είτε να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10% της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχουν συνάψει με την αναθέτουσα αρχή ή και να επιβάλει σωρευτικά τις οριζόμενες κυρώσεις. (άρθρο 11)

4.a. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, καθώς και στη διοίκηση του αναδόχου και προβλέπεται ότι, στις οριζόμενες περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.

β. Η καταγγελία της σύμβασης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την κοινοποίησή της στον άναδοχο, όπως προβλέπει η σχετική σύμβαση. Με την ίδια απόφαση δύναται να επιβάλλονται στον ανάδοχο, σωρευτικά, κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία έτη.

γ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, καθορίζονται με
 (άρθρο 12)
 υπουργική απόφαση.

5.α. Ορίζεται ότι, οι συμβάσεις που διέπονται από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων, υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, (παρ. 7, του άρθρου 19 του π.δ.774/1980), εφόσον η προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης υπερβαίνει το όριο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

β. Στον ως άνω έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και οι τροποποιητικές συμβάσεις, ανεξαρτήτως του εάν η κύρια σύμβαση διήλθε από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
 (άρθρο 13)

II. ΜΕΡΟΣ II

Μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο, η Οδηγία 2009/81/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13 Ιουλίου 2009, σχετικά με το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1.α. Καθορίζεται η έννοια των όρων που αναφέρονται σε επιμέρους διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, το πεδίο εφαρμογής αυτού και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή του.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για την έκδοση π.δ/τος, με το οποίο i) καθορίζεται η αντιστοιχία των υπηρεσιών και οργάνων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των αναφερόμενων Σωμάτων, με τις υπηρεσίες και τα όργανα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των ΕΔ που αναφέρονται στον υπό ψήφιση νόμο, ii) ρυθμίζονται θέματα προσαρμογής του εν λόγω νόμου στον τομέα της μη στρατιωτικής ασφάλειας.

γ. Προσδιορίζεται το πλαίσιο σύναψης μικτών συμβάσεων (συμβάσεις έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου, καθώς και των π.δ. 59/2007 και 60/2007).

δ. Προσδιορίζονται, επίσης, οι οικονομικοί φορείς που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του υπό ψήφιση νόμου.

ε. Καθορίζονται οι αρχές που διέπουν τη σύναψη των εν λόγω συμβάσεων, οι υποχρεώσεις εχεμύθειας των αναθετουσών αρχών και οι απαιτήσεις για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών. **(άρθρα 14 – 23)**

2.α. Προσδιορίζονται τα χρηματικά όρια των συμβάσεων (εκτιμώμενη αξία της σύμβασης εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας), για τις οποίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Μέρους αυτού.

β. Προς τούτο, καθορίζονται οι μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων και των συμφωνιών – πλαίσιο. **(άρθρα 24 και 25)**

3. Παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να αποκτούν έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες από ή μέσω κεντρικών αρχών προμηθειών, κατά τα οριζόμενα. **(άρθρο 26)**

4.α. Προβλέπεται η δυνατότητα παραχώρησης, κατά αποκλειστικότητα, σε προστατευόμενα εργαστήρια, το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων ή η εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης, όταν η πλειοψηφία των ενδιαφερομένων εργαζομένων είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, τα οποία λόγω της φύσης ή της βαρύτητας των ειδικών αναγκών τους, δεν μπορούν να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα υπό κανονικές συνθήκες.

β. Εξειδικεύονται οι κανόνες που εφαρμόζονται στις συμβάσεις υπηρεσιών. **(άρθρα 27 – 28)**

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Β, Γ, Δ

1. Περιλαμβάνονται ειδικοί κανόνες που αφορούν στα έγγραφα της σύμβασης και τις τεχνικές προδιαγραφές των έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες περιλαμβάνονται σε αυτά. **(άρθρα 29 – 30)**

2.α. Παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή: i) να διαβουλεύεται με οικονομικούς φορείς, μέσω διαδικασίας τεχνικού διαλόγου, για ζητήματα σχετικά με τεχνικές πτυχές της σύμβασης, ii) να επιτρέπει στους προσφέροντες να επιβάλλουν εναλλακτικές προσφορές, όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας, από οικονομική άποψη προσφοράς, iii) να επιβάλλει ειδικούς όρους εκτέλεσης της σύμβασης, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Η δαπάνη δημοσιότητας για τη διενέργεια του ανωτέρω τεχνικού διαλόγου, βαρύνει την αναθέτουσα αρχή.

γ. Ειδικότερα θέματα ως προς τη διενέργεια του προαναφερόμενου τεχνικού διαλόγου, καθορίζονται με υπουργική απόφαση. (άρθρα 31 – 33)

3. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την επιλογή υπεργολάβων από τον ανάδοχο, για την εκτέλεση της κύριας σύμβασης. (άρθρο 34)

4. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης: α) απαιτήσεις για την ασφάλεια πληροφοριών, όσον αφορά σε συμβάσεις που απαιτούν ή περιλαμβάνουν διαβαθμισμένες πληροφορίες, καθώς και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

β) πληροφορίες για τη φορολογία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και την προστασία της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας που ισχύουν στην Ελλάδα, στον τόπο ή σε τρίτη χώρα, όπου πρόκειται να εκτελεσθούν τα έργα ή να παρασχεθούν οι υπηρεσίες και οι οποίες εφαρμόζονται κατά τα οριζόμενα. (άρθρα 35 – 37)

5.α. Παρατίθενται αναλυτικές διατάξεις για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στους τομείς άμυνας και ασφάλειας, στις οποίες περιλαμβάνονται: i) η κλειστή διαδικασία, ii) η διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, iii) η διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου, iv) η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

β. Ειδικά, για τη διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου, ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει την ανταμοιβή ή την καταβολή ποσών στους συμμετέχοντες στο διάλογο. (άρθρα 38 – 42)

6.α. Παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να συνάπτει με ένα ή περισσότερους οικονομικούς φορείς συμφωνίες – πλαίσιο, για την κάλυψη αναγκών συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

β. Καθορίζονται οι κανόνες που εφαρμόζονται για τη σύναψη συμβάσεων – πλαίσιο, καθώς και για την καταγγελία και λύση αυτών. (άρθρα 43 – 46)

7. Τίθενται οι κανόνες : α) δημοσιότητας, καθώς και οι προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ανάλογα με τη διαδικασία που επιλέγεται (Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

κ.λπ.), β) επικοινωνίας μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων.

(άρθρα 47 – 55)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

1. Περιλαμβάνονται αναλυτικές ρυθμίσεις, δύον αφορά στην: α) ποιοτική επιλογή – προεπιλογή υποψηφίων (έλεγχος καταλληλότητας υποψηφίων, οικονομική και χρηματοπιστωτική επάρκεια των οικονομικών φορέων, τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες αυτών κ.λπ.).

β) τήρηση από τους οικονομικούς φορείς προτύπων σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. (άρθρα 56 – 63)

2.α. Ιδρύεται Ενιαίο Μητρώο Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα (ΕΜΕΑΤ ή Μητρώο), όπου μπορεί να εγγράφονται προμηθευτές στρατιωτικού εξοπλισμού, πάροχοι συναφών υπηρεσιών και εργολήπτες στρατιωτικών τεχνικών έργων.

β. Καθορίζονται η διάρθρωση του μητρώου και οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτό.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση π.δ/τος με το οποίο προβλέπονται: i) τα θέματα κατάρτισης και λειτουργίας του εν λόγω Μητρώου, ii) εναλλακτικοί επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων εργοληπτών προμηθευτών κ.λπ., καθώς και σύστημα πιστοποίησης των εν λόγω οικονομικών φορέων από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Έως την έκδοση του ανωτέρω π.δ/τος, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις περί Μητρώων Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού (π.δ. 3/2008). (άρθρα 64 – 65)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΤ, Ζ

1.α. Καθορίζονται τα κριτήρια που εφαρμόζουν οι αναθέτουσες αρχές για την ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να διενεργεί ηλεκτρονικές δημοπρασίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Τίθεται το πλαίσιο ενεργειών της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση υποβολής ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών. (άρθρα 66 – 68)

2. Ρυθμίζονται, επίσης, τα θέματα σχετικά με την εκτέλεση συμβάσεων με υπεργολαβία και τίθενται οι σχετικοί κανόνες δημοσιότητας και τα κριτήρια επιλογής των υπεργολάβων. (άρθρα 69 – 72)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

1.α. Ορίζεται ότι, οι ΕΔ, δύνανται να υλοποιούν ερευνητικά-αναπτυξιακά προγράμματα αμυντικού χαρακτήρα, είτε μέσω της ανάθεσης συμβάσεων με αντικείμενο εν μέρει ή στο σύνολο δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, είτε μέσω της συμμετοχής σε Διακρατικά Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ερευνητικής και Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΔΟΠΕΑΣ).

β. Καθορίζονται οι κατηγορίες των συμβάσεων έρευνας και ανάπτυξης, (απλές και μικτές), προσδιορίζονται οι δραστηριότητες που νοούνται ως έρευνα και ανάπτυξη και προβλέπεται η διαδικασία ανάθεσης ανά κατηγορία. **(άρθρο 73)**

2. Περιγράφονται τα βασικά στάδια υλοποίησης των προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Άμυνας, με απόφασή του, να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες κατάρτισης και υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών.

(άρθρο 74)

3.α. Προβλέπεται ότι, οι ΕΔ δύνανται να συμμετέχουν σε ΔΟΠΕΑΣ, σε συνεργασία με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να αναπτύξουν νέο στρατιωτικό εξοπλισμό από κοινού, με στόχο την εξέλιξη νέων τεχνολογιών και την αντιμετώπιση του υψηλού κόστους έρευνας και ανάπτυξης πολυσύνθετων οπλικών συστημάτων. Στα προγράμματα αυτά μπορούν να συμμετέχουν και τρίτα κράτη.

β. Τα ΔΟΠΕΑΣ τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών που μετέχουν στη διακρατική συνεργασία.

γ. Ορισμένα από τα προγράμματα αυτά τελούν υπό τη διαχείριση διεθνών οργανισμών ή υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μόλις ολοκληρωθεί ένα ΔΟΠΕΑΣ μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μόνο, τα κράτη μέλη αναφέρουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το ποσοστό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης σε σχέση με το συνολικό κόστος του προγράμματος, τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους, καθώς και το προβλεπόμενο ποσοστό αγορών ανά κράτος μέλος, εάν υπάρχουν. **(άρθρο 75)**

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την επιστροφή του Σταθερού και Μη Επαναλαμβανόμενου Κόστους και προβλέπεται ότι, στην περίπτωση που κατά την προμήθεια ενός υλικού, την εκτέλεση ενός έργου ή την παροχή μιας υπηρεσίας που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης που συνάπτεται βάσει των διατάξεων του νόμου αυτού, προκύψει κόστος έρευνας, σχεδίασης, ανάπτυξης, πιστοποίησης, ενσωμάτωσης και ολοκλήρωσης συστημάτων ή υποσυστημάτων που βαρύνει την αναθέτουσα αρχή, τότε αν αυτό το κόστος συμπεριλαμβάνεται ή θα συμπεριληφθεί

από τον ανάδοχο στο κόστος του ίδιου έργου, υλικού ή υπηρεσίας που προσφέρεται ή θα προσφερθεί, ολικώς ή μερικώς, σε άλλο πελάτη του, ο ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, κατ' αναλογία, το μη επαναλαμβανόμενο κόστος για το υπόψη υλικό (Non Recurring Cost), συμπεριλαμβανομένης της διαχρονικής προσαρμογής του τιμήματος, σύμφωνα με ένα οριζόμενο μαθηματικό τύπο.

(άρθρο 76)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ

α. Περιγράφονται αναλυτικά: i) η διαδικασία υποβολής στοιχείων, αποσφράγισης, ελέγχου και αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής, ii) οι κανόνες για τη σύνταξη, υποβολή και έλεγχο των προσφορών. Η αξιολόγηση των προσφορών διενεργείται από την Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β.i) Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εγγυητικές επιστολές που απαιτούνται κατά τη σύναψη συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.

ii) Καταργείται η ισχύουσα ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, σε συμβάσεις προμηθειών που συνάπτονται με δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στο κεφάλαιο των οποίων μετέχει το Δημόσιο σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, επιτρέπεται να μην απαιτούνται εγγυητικές επιστολές υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

iii) Σε περίπτωση παροχής είδους που είναι αδιαίρετη παροχή, παραδίδονται και εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης των ενδιάμεσων πληρωμών.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κατακύρωση των συμβάσεων.

(άρθρα 77 – 88)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ I, IA

1.α. Προσδιορίζεται η έννομη προστασία που παρέχεται, κατά το προσυμβατικό στάδιο, σε κάθε ενδιαφερόμενο που έχει ή είχε έννομο συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση κανόνων του εθνικού δικαίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Ρυθμίζονται θέματα εκδίκασης των υποθέσεων αυτών.

(άρθρο 89)

2.α. Παρέχεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να ασκήσει, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, προδικαστική προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, πριν την

υποβολή αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του.

β. Το δικαστήριο δύναται, με την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, να επιβάλλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή, που κυμαίνεται από πεντακόσια (500) έως τέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, η οποία καταβάλλεται κατά τα οριζόμενα, στην περίπτωση που κρίνεται ότι η παράλειψη αιτιολόγησης ή η καθυστερημένη αιτιολόγηση απόρριψης προδικαστικής προσφυγής, καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή έννομης προστασίας.

γ.i) Καθορίζονται οι λόγοι για τους οποίους η σύμβαση κηρύσσεται άκυρη. Επιτρέπεται στο δικαστήριο να μην κηρύξει τη σύμβαση άκυρη, εφόσον επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, με την οριζόμενη έννοια, επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης.

ii) Στην κατά τα ανωτέρω μη κήρυξη της σύμβασης άκυρης, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρόστιμο, (μέχρι το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης), το οποίο περιέρχεται στον αιτούντα.

δ. Προβλέπεται ότι, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση από τις αναθέτουσες αρχές, σε περίπτωση που αποκλείσθηκε από τη συμμετοχή σε διαγωνισμό ή εν γένει ανάθεση σύμβασης, σύμφωνα με τις οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρα 90 – 94)

3. Καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα θέματα του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 95)

4. Καθορίζεται το περιεχόμενο της προκήρυξης για την εκούσια εκ των προτέρων διαφάνεια. (άρθρο 96)

5. Επανακαθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και π.δ.60/2007, σε σχέση με την μεταφερόμενη Οδηγία. (άρθρο 98)

III. ΜΕΡΟΣ III

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τις συμβάσεις του υπό ψήφιση νόμου, εκτιμώμενης αξίας κατώτερης από τα χρηματικά όρια της Οδηγίας 2009/81/EK. Ειδικότερα, περιγράφονται αναλυτικά οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή, εν προκειμένω, της ανοικτής διαδικασίας, του συνοπτικού (πρόχειρου) διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις. (άρθρα 99 – 104)

IV. ΜΕΡΟΣ IV

Ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, σχετικά με δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας. Μεταξύ άλλων, ορίζονται τα ακόλουθα:

- 1.a. Τα σχετικά με την εκτέλεση των συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου, ιδίως οι όροι, η κατάρτιση, η τροποποίηση, η καταγγελία και η λύση των συμβάσεων, οι κανόνες που διέπουν τις εγγυητικές επιστολές, τις παραλαβές, τις παραδόσεις, τις πληρωμές, την έκπτωση του αναδόχου και τις συναφείς κυρώσεις, την είσπραξη των δικαιωμάτων του δημοσίου, την ευθύνη έναντι τρίτων, τη χρηματοδότηση, τη δωσιδικία και το εφαρμοστέο δίκαιο, την ευθύνη να διέπονται από τα άρθρα 34 – 42, 44, 45, 48, 60 – 65, 68 και 70 του ν. 3433/2006 και τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Οι διατάξεις του ν. 3433/2006 περί Εγχώριας Βιομηχανικής Συμμετοχής, Ελληνικής Προστιθέμενης Αξίας και Αντισταθμιστικών Ωφελημάτων, καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή τους, καταργούνται.
- β. Με π.δ./γμα, τα παραπάνω θέματα μπορούν να ρυθμίζονται διαφορετικά, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου. (άρθρο 105)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκχώρηση δικαιωμάτων και αναδοχή υποχρεώσεων κα προβλέπεται ότι κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εκχώρηση απαιτήσεων του οικονομικού φορέα σε προμηθευτές ή υπεργολάβους του, μετά από συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του οικονομικού φορέα, με όρο που συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του οικονομικού φορέα, με όρο που τίθεται στη σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή, κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να αντιτάσσει κατά του εκδοχέα υπεργολάβου, όλες τις ενστάσεις που τυχόν υπάρχουν κατά του εκχωρητή-οικονομικού φορέα, ακόμη και μετά την αναγγελία της εκχώρησης. (άρθρο 106)

- 3.a. Επανακαθορίζεται το νομικό πλαίσιο και η διαδικασία εκποίησης αμυντικού υλικού και παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας να ρυθμίζει όλες τις αναγκαίες λεπτομέρειες για τα θέματα αυτά.

- β. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται για την εκποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού που χαρακτηρίζεται άχρηστος. (άρθρο 107)

4. Ορίζεται ότι συγκεκριμένες Γενικές διευθύνσεις υπάγονται εφεξής απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. (άρθρο 108)

5. Τέλος, περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του υπόψηφιση νόμου.

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, επί του κρατικού προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη, από την κάλυψη των εξόδων συντήρησης: i) του Ενιαίου Μητρώου Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα, (**άρθρο 64 παρ. 1**), ii) του πληροφοριακού συστήματος για τη διενέργεια ηλεκτρονικών δημοπρασιών. (**άρθρο 67 παρ. 1**)
2. Εφάπταξ δαπάνη, από την ανάπτυξη: i) Ενιαίου Μητρώου Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα. (**άρθρο 64 παρ. 1**), ii) πληροφοριακού συστήματος για τη διενέργεια ηλεκτρονικών δημοπρασιών (**άρθρο 67 παρ. 1**)
3. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την: a) καταβολή αμοιβής σε ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρία για τον έλεγχο και την επιθεώρηση των οικονομικών φορέων. (**άρθρο 11 παρ. 1**)
  - b) καταβολή ποσών στους συμμετέχοντες στο διάλογο, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου. (**άρθρο 41 παρ. 13**)
    - γ) κάλυψη των δαπανών δημοσιότητας (ιστοσελίδα, δημοσιεύσεις στον τύπο κ.λπ.) που αφορά στη διενέργεια τεχνικού διαλόγου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 παρ. 2.
    - δ) καθιέρωση εναλλακτικών καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ. 12. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση π.δ/τος.
    - ε) καταβολή χρηματικών κυρώσεων που επιβάλλονται από το δικαστήριο, σε περίπτωση παράλειψης αιτιολόγησης ή καθυστερημένης αιτιολόγησης από την αναθέτουσα αρχή της απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής. (**άρθρο 90 παρ. 11**)
    - στ) καταβολή στον αιτούντα προστίμων που επιβάλλονται δικαστικά, σε περίπτωση μη κήρυξης της σύμβασης άκυρης, για του ειδικά προβλεπόμενους λόγους. (**άρθρο 93 παρ. 5 και 6**)
    - ζ) καταβολή αποζημιώσεων από τις αναθέτουσες αρχές στους ενδιαφερόμενους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 94.

4. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την: α) είσπραξη προστίμων, ως πειθαρχικών κυρώσεων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 5
 β) επιβολή ποινικών ρητρών σε βάρος των οικονομικών φορέων, σε περίπτωση που αυτοί: Ι) παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς (άρθρο 9 παρ. 7), ΙΙ) παρεμποδίζουν τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων από ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρία (άρθρο 11 παρ. 7)
 γ) κατάπτωση εγγυητικών επιστολών, που προβλέπονται εν γένει στο άρθρο 81, και ιδίως σε περίπτωση που: Ι) οι οικονομικοί φορείς παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τη ρήτρα ακεραιότητας (άρθρο 10 παρ. 2^α και παρ. 4), ΙΙ) μεταβάλλεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς και η διοίκηση του οικονομικού φορέα (άρθρο 12 παρ. 5)
 δ) είσπραξη παραβόλων για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, στο πλαίσιο παροχής έννομης προστασίας κατά το προσυμβατικό στάδιο. (άρθρο 90)

ΒΣ/έγγραφα/2011/ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑΙΥΕΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ